

Előfizetési árak:

Egész évre	8 korona
Fél évre	4 korona
Negyed évre	2 korona
Egy szám ára	20 fillér

FELVIDÉKI HIRADÓ

Hirdetéseket felvesz lapunk kiadóhivatala és az Általános Tudósító Vidéki lapok központi hirdetési osztálya Budapest VII., Erzsébet körút 41. sz.

P O L I T I K A I   H E T I L A P

A wilkes-barrei tót kath. kongresszusról.

A szeliudeknek megvan az a természetadta szokása, hogy ellenséges indulattal viseltetik sokszor olyan egyénekkel szemben is, akik sohasem bántották meg mással, mint hogy a szájukban levő falatot ki nem szolgáltatták az ő farkcsóváló kéregetésükre. S mert az ilyen ellentállás bizonyos foku hátorságot is föltételez, a kudarcot vallott kéregető nemtetszését nem meri ott nyilvánítani, ahol a vásárhoz közel lehet, hanem előbb valamely kerítés mögé kerül. Onnan mint biztos helyről azután kedvére kiugatja magát.

Anélkül, hogy e különben nemes és használható háziállattal azonosítani akarnánk valakit, tisztán csak ennek kevésbé tiszteletreméltó irigy tulajdonsága jutott eszünkbe, amikor a tót tulzók azon szándékáról értesültünk, hogy propagandájuk szabadabb hangoztatása érdekében — Amerika följött szemelték ki annak a helynek, ahonnan merész hangjuk nemcsak messze elhallik, hanem a megzavartatás veszélyével szemben is biztonságban érzik majd magukat.

Sietünk kijelenteni, hogy fölfogásunknak a katolikus egyházhoz semmi köze, amint hogy a gyűlés jellege is olyan messze állott a vallásos motívumoktól, amilyen azonos volt a pánszláv propaganda nyílt szításával, speciálisan a magyar állam rovására.

A kettő egyébként is két szélsőségtől messze esik egymástól. Az egyik póluson a szeretet honol, a másikon pedig a legádázabb gyűlölet vívornyáz. Ezeket szavakkal összekötni lehet, de lényegükben kizárják egymást. Hogy ennek dacára sikerült ott gondolkodó embereket fogni, akik a gyűlés dekorációját emelni voltak hivatva, nem tulajdonítható másnak, mint a tájékozatlanságnak, mely állami életünket illetőleg az egész világon még ma is általános és az agitátorok ravaszkodó ügyességének, akik ezt a körülményt fölhasználva, kiszemelt

embereiket ellenünk könnyen befolyásolhatták.

A dolog megvolt. Most a művelt világ borzalommal tekint az ázsiai fajra, mely politikai éretlenségében a kor-szellemet arcultató jogfosztogatásokban, basáskodásokban leli kedvét. A hatásnak ezzel az oldalával nem foglalkozunk, fájjon érte a feje másnak, ki a mulasztásokért magára vehet. Van azonban az ügynek másik oldala is, mely vidékünket közelről is elég érzékenyen érdekli.

A tót nemzetiségi lapok ugyanis gondoskodtak róla, hogy ennek a kongresszusnak lefolyásáról tudomásul bírjon itt a kunyhó legkisebb lakója is. Olyan színezéssel rajzolván ezt meg, hogyha az olvasó gondolkodóba esik a tény fölött, hogy ilyen irányú nagygyűlés ott egyáltalában lehetséges volt, megszállja egyuttal a biztonságnak érzete is, mely nemcsak magának a gyűlésnek szelleméből árad, de kiesalható abból a híresztelésből is, hogy céljaikkal már egészen idegen, tótul nem is tudó egyházfők is rokonszenveznek. Az az ügy pedig, mely a messze idegenben ilyen nagy-szabásu hódításokat volt képes fölmutatni, olyan vastag mázat kapja az igazságosság látszatának, melynek le-törtlésére vállalkozni körülbelül annyi lehet, mint a szelmok ellen viselni háborut. Hogy a tót tulzóknak erre különös szükségük lehetett, azt az egész gyűlés lefolyásából könnyen kimeríthetjük.

Mi szükség lett volna különben arra a sok előkelő idegenre, akik ott a szónokok javarészt alkották?

De aligha csalódunk, amikor Juri-gák legutóbbi beszámolóját is evvel hozzuk kapcsolatba. Nem hisszük el, hogy a pusztá véletlenség hozta volna össze a két világrész ezen egyforma gyűléseit időrendben olyan közel egymáshoz.

A kapcsolat itt kézenfekvő.

Ott főzték meg a levest, részben idegen szakácsok közreműködése mellett, talán hogy a lé ne legyen gyanus, vagy pedig, hogy külső tetszetősséggét

emeljék. S itt nem kellett már bajlódni az egyébként is veszedelmes pancsolással, — csak felmelegítették azt. A jeles étket előre hirdették a lapok, olyan érdekes módon pedig, hogy azok is éhséget érezték rája akik eddig nem is voltak rá kíváncsiak.

Szóval, a mi tót népünk nagyon is tudja, hogy az amerikai püspöki karban a pánszláv hóbort rokonszenves egyénekre talált; tudja, hogy a beléjük diktált „sérelemekkel“ már nemcsak az ő hetilapjai, de a világsajtó is foglalkozott s ebből azt a tanulságot fogja levonni, hogy ég és föld most már az ő pártjára kelt. Így megerősödvé várja, lesi az alkalmat, amikor egyedüli ellenségével, a magyarral, érdeme szerint elbánhatik. Nem is tételezhető föl más fölfogás ott, ahol bűnös kezek céltudatos munkája régóta csak ilyen irányban működött.

Ellenszere ennek csak egy lehet. Kitaró és türelmes munka azok részéről, akik még az igazi szeretetet prédikálják a magyarság iránti oktalan gyűlölet érzése nélkül; ahol pedig a mételey éppen a lelki gondozók köréből kerül ki, ott ezek ellen kell a legszigorubb intézkedésekkel föllép-nünk. Legyen egyszer vége a népcsalásnak, mely a vallásosság takarója alatt egyre fokozottabb mértékben üzérkedik.

Vármegyei élet.

A törvényhatóság közgyűlése.

Nagy és nevezetes napja volt vármegyénk közönségének a folyó hó 15-én. Ekkor tartotta ugyanis évnegyedes rendes közgyűlését, melynek tárgyszerozatán több oly fontos kérdés volt meghirdetve, mely méltán felkelhette a vármegye magyarságának meleg, rokonszenves érdeklődését.

A közgyűlés uttköző pontja természetesen a helységnevek megmagyarosítása, helyesebben az Arpádok korában használt magyar nevek visszaállítása volt. A nemzetiségi urak közt ez a kérdés már az állandó választmány ülése után nagy konsternációt szült s el voltunk rá készülvé, hogy ez a kérdés a fent tisztelt

Szénásy szövetei

Kizárólag

Angol női ruhák

ezidén kiváló szép sorozatokban. Exklusiv minták.

LANG M. és FIA

mérték szerint, Bécsben készítve, jótállás mellett.

divatruházában, Túrócszentmárton

urak részéről a közgyűlésen is erős ellenzésre talált.

Ebben a felferünkben nem is csalódtunk. A nagybeteg Pietor Ambruson kívül, a nemzetiségi tábor teljes számmal vonult fel, de csendes szólásába merültek mindaddig, míg a helynevek magyarosításának kérdése nem került tárgyalás alá. Itt már elfogta őket az idegesség. Az öreg vajda, még az indítvány meg sem tételét, már is szólásra jelentkezett, de az elnöklő főispán megnyugtatta, hogy még nincs itt az ideje!

Mihelyt azonban az alispán befejezte történelmi adatokkal támogatott indítványát, át-vették a szót a nemzetiségi bizottsági tagok. Elsőnek az öreg Mudrony, ki tréfás kizsólásokkal igyekezett igazat bizonyítani, amiért ezután elnöki megintésben részesült. Utána Kohut József mondott tizes beszédet, itt-ott fenyegetve egy eljövendő Solferinóval, mely fenyegetés a magyarságot derűs kedvre hangolta. Dula Máté és Vanovics János ügyvédi csalafintással kapaszkodtak az alispán előadásába, mire azután az alispántól is megkapták a megfelelő választ.

Hiába volt a nagy szóáradat, mert a megye közönségének óriási többsége mégis az alispán indítványát fogadta el egész terjedelmében.

A közgyűlést elnöklő főispán 10 óra-
kor nyitotta meg. A közgyűlésen megjelent Rakovszky István, az állami számvéviszék elnöke s nagy érdeklődéssel hallgatta végig a közgyűlés lefolyását.

Főispáni megnyitó.

Tekintetes vármegyei közönség!

Melegen üdvözlöm a mai rendes közgyűlésre megjelent tekintetes bizottsági tagokat s az élelt ezennel megnyitottnak nyilvánítom.

Mielőtt azonban a tárgysorozat elintézéséhez fognék, nem mulasztatom el, hogy hazai történetünk egy tüneményes

alakjáról meg ne emlékezzem, akinek hamvait nemzetének kegyeleto 200 esztendő mulva hozza vissza a hazai földbe, örök pihenőre.

II. Rákóczi Ferenc, Erdély fejedelme, a hatalmas magyar főúr, a közzabadságok rendíthetetlen megvédője, a vallásenyelőség hősi bajnoka, a hazaszeretet fogalmának megtestesülése, aki óriási vagyonát, boldog családi életét, nyugalmát, végre otthonát áldozta fel azért, amit mindenekfelett szeretett: a hazáért, életét — nálánál alig kisebb társaival együtt — számkivetésben fejezte be, honfitársai által törvényhozásilag hazaárulónak bélyegezve.

Valóban elszomorító és a hazafias eszmékért még lelkesedni tudóknak nyomasztó tapasztalás lehetne az, ha nem tudnók a történelem feljegyzéseiből ugy, mint közéletünkben és tapasztalataink utján, hogy Rákóczi és társainak emléke a nemzetnek minden rétegében élt és él, hogy Törökországban porladó csontjaikhoz, mint a haza szent földjének, bár parányi részéhez elzarándokolt a magyar vándor és az emléket meggyalálni akaró törvény csak annál fényesebben ragyogtatta erőnyoikeit.

Tekintetes vármegyei közönség!

A tavasznak nyílását időn túl beálló hideg hátráltathatja, a nap fényét köd és felhő álomállyosíthatja, de bekövetését, felvirradását megakadályozni nem tudván, azt csak ragyogóbbá és fényesebbé teszi! — Rákóczi fejedelem és társai meghalhattak a számkivetésben, emléktüket ködfátyolba takarta időlegesen kortársaik megtévelyedése, de az igazságnak győznie, az erkölcsi világrend örök törvényének feltűkerekednie kellett s most nemzet és király egyetértésével, fejedelmi pompától kísérve, vagyunk visszaadandók a drága tetemeiket a homi anyaföldnek, amelyre életünkben annyit küzdöttök és szenvedtek.

Amidőn az egész nemzet ünnepe, Turóv vármegye közönsége kell, hogy abból méltó részét kivegye, annál is inkább, mert valaha a nagy fejedellemmel ellenétbe jutott és küldötteinek vére is folyt az ónodi országgyűlésen. E vérből a szeretetnek és kegyeletnek hervadhatatlan virágai fakadtak és azok nem távolítottak el, de közelebb hoztak bennünket Rákóczi emlékéhez. Tanácsstermünk vörös posztóval bevont asztalai se mutassák a valaha fennállott ellentétet, de legyenek továbbra is törhetetlen hazaszeretettük és nagyjaink iránt érzett kegyeletes tiszteletünk jelképei.

Lebegjen e teremben mindig Rákóczi nagy szelleme és tántoríthatatlan hazaszeretete hasson át bennünket és szálljon utódainkra és maradjon meg az idők végéig.

Tekintetes vármegyei közönség!

A mondottak alapján indítványozom, írjon fel a vármegye közönsége a törvényhozáshoz, hogy a Rákóczi Ferencet és társait megbélyegző törvény hatályon kívül helyeztessék, határozza el, hogy a vármegye a budapesti és kassai ünnepekénél magát küldöttségileg a vármegye zászlaja alatt képviseltesse és intezzen az összes vármegyei egyházközségekhez felhívást, hogy az ünnepek napjain az összes vármegyebeli harangok felekezeti küllömbőség nélkül meghuzzassanak.

Az elnöklő főispán e magasröptű megnyitóját a közönség lelkesen megéljenzete s mindhárom indítványát egyhangu hozzájárulással magáévá tette.

Cseréy Emil bizottsági tag indítványára elhatározta a megye közönsége, hogy az elnöki megnyitót szószerint jegyzőkönyvébe iktatja.

A határozatok kihirdetése után ismét a főispán vette át a szót, hogy lerója a kegyelet adóját a nemrég elhunyt Dávid János

T Á R C S Á

A községnevek történeti multja.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. —

Irta: Bráz Béla levéltárnok.

(Folytatás.)

Mindenekelőtt azon kardinális tételt kell eldöntünk, hogy vármegyénk elnevezése Thuruch vagy Thurutz-tól vette-e eredetét?

A filozófusok s politikai ellenfeleink a Thurutz elnevezést a mitológiai Taurus szótól származtatják, mely szláv értelmezés szerint a Tur-ovice szónak felelne meg. De ezen felfezés semmi egyéb, mint minden alapot nélkülöző, erőszakos belemagyarázás.

Történelmünk tanítása után tudjuk, hogy Szent-István az országot megyékre osztotta fel s ő, a nagy katolizáló, az egyes elnevezéseket bizonyára nem merítette a szláv mitológiából, hanem a magyar nyelv értelmi világából, vagy a vezérek neveitől s csak eltvéve a lokális viszonyokból.

Plachy András 1791. évi „Fidelitas Hungary” című munkájában a Thurutz elnevezést skytha szóból származtatja (a tudós prédikátor a keleti nyelvekben tökéletesen jártas volt). Thur-utz = mons-cursus, vagyis „hegyfolyó”. Munkája ide vonatkozó részében ugyanis ezt mondja: „Haec provincia horto

similis revera ex omnibus partibus est praetaltis montibus, qui montes quasi arte erecti circum circa procurrunt.”

Tény az, hogy a Tur elnevezés megyénkben, de általában az egész Felvidéken igen sok helyen használatos. Így például: Turán, Turcsok, Turkeve stb.

A rotz végzet komoly filológiai tanulmányok szerint *folyót*, az *otz* pedig patakocskát jelentett, mely végzet szintén megvan néhány községünk elnevezésében. Preboucz, Pakotz, Tarnocz, Szococz. Ha tehát kétségtelen az, hogy Tur = hegy, rotz = folyó, otz = patak, akkor felesleges bizonyítanunk azt, hogy vármegyénk elnevezése a lokális viszonyoktól kapta nevét, mely elnevezés ősmagyar eredetű.

Ilyen általánosán elterjedt helységnév a Tar szó is, mely kopaszt, kopasz hegységet jelent, melynek ellenkezője a Tur = erdő, vagy erdővel benőtt hegy.

Ime, tehát vármegyénk elnevezését illetőleg a helyes deriváció és szinonima mellettünk bizonyít, nem pedig az erőszakos mitológiai értelmezés mellett.

Lássuk most községeink elnevezésének eredetét.

Ábrahámfalva már 1330-ban ezen a néven szerepel, midőn comes Donch a possessiót Adámnak fia Abraham és Gyügének fia Miklós közt osztotta fel. 1682-ben pedig ábrahám-

falvi Ábrahámfy nemességi megújítást kap ezen birtokra.

Alsóstubnya. Régi neve: villa Tapolcha, később vetus Lehota. A németek betelepítéskor — a régi kőház után „Stuben”-nek neveztetett el. Egy 1382. évi okmányon mint Tamástelek, majd Kozmalehota s a Gay határoló levélben pedig Polon-földje néven szerepel.

Alsóturcsok. A község 1400. körül, mint telepítvényes község szerepel s a körmői levéltári adatok szerint Unter Turtz-nak hivatott.

Andrásfalu. Béla király 1252. évi diplomájában, az ujonnan létesített konventnek adományozta Andrásnak malmát, mely András-tól nyerte a birtok és később a község ősi nevét.

Balázsfalu. A birtok vidaföldi Balázstól nyerte nevét, ki Danknak, ez pedig a nagy birtokszerző Vidasnak volt fia. Legrégebb neve az 1383. évi adománylevél szerint Vidaföldé volt.

Bodófalva. Hajdan Othmár-földe volt. Ez a család azonban teljesen kihalván, a birtok egyik része Gyügének fia Bodó, a másikat pedig Vachud, illetve a Vachot-ág kapta. A turóci regisztrum 17. szakasza szerint Terra-Othmar volt.

Bodorfalva. Bodor a vidaföldi birtokszelőnek Vidának fia s Kevének testvére volt. Vida még IV. Béla alatt osztotta fel birtokát

emléke iránt s a következőket mondotta:

Szomorú kötelességet is ró rám az elnöki tisztég, amennyiben a vármegyét ért egy nagy veszteségről kell megemlékezniem. Dávid János, e vármegye várnagya, ninos többé az élők sorában! Ez évi augusztus hó 10-én ragadta el körünköl hosszabb, sorvasztó betegség után a halál és hogy mily tátongót irt hagyott maga után, azt csak most tapasztaljuk, mikor nélkülözünk kell őt, aki a közélet terén ugy, mint a magánérntkezésben kinek-kinek szeretetét azonnal el tudta nyerni; mert szolgálatkészsége és áldozatokra való hajlandósága valóban határt nem ismert!

En hiszem, hogy emléke élni fog mindenek szívében, aki véle valaha érintkezett, mert senki egyebet, mint jót az ő részéről nem tapasztalhatott.

Szenteljünk azért kegyeletes gondolatot emlékének és igaz magyar gondolkodását és alakját örökítsük meg e közgyűlés jegyzőkönyvében.

Ezen indítvány következtében a vármegye közönsége elhatározta, hogy Dávid János emlékéit jegyzőkönyvbe iktatja.

Az alispáni jelentés.

Az elnöki megnyitót az alispán évnegyedes jelentése követte, melynek kapcsán idősebb Justh György, vármegyénk volt főispánjának kitünően sikertült olajfestésű képe is lelepleztetett.

Az alispáni jelentés a volt főispán érdemeit a következőleg méltatta:

Idősebb Justh György ugyszólván egész életét és működését vármegyéjének szentelte; mert ha nem is volt folyton a közélet kötelességszerű munkása, vármegyéjével érzett és érez most is mindenkoron. A vármegye öröme és bánata, vágjai és törekvései mindig az övéi is voltak.

Mint országgyűlési képviselő, mint alispán,

majd mint főispán disszel s ritka kötelességérzettel töltötte be a reabizoit feladatokat.

Valóban elmondhatjuk róla, hogy ha munkálkodnia kellett: pihenést nem ismert soha.

Egyéni szeretetreméltósága pedig vonzóerővel hatott mindazokra, akiknek alkalmuk volt nemes szívének megnyilatkozását átérzeni.

Hazafias felbuzdulással tekintünk polgári erényekben diszló volt főispánunkra, a magyar ur igaz mintaképre.

A szeretet, ragaszkodás és hála érzelmei, melyekkel személye iránt viseltünk, ujlanak meg lelkünkben, valahányszor képre tekintünk. A bölcs önmérséklet vezessen bennünket tanácskozásiinkban, melyre nézve nekünk követésre méltó példát mutatott.

Hazafiságunk ne legyen külsőség, hanem erős meggyőződés és áldozatra kész cselekvés.

Tekintetes vármegyei közönség!

Idősebb Justh György szeretett volt főispánunk képét eszennel ttnepélyesen felavatjuk.

Maradjon fenn tanácstermünk díszére időtlen időig és szolgáljon buzdításul a közügyek szolgálatában a késő nemzedéknek.

Az alispán felavató beszédjét a vármegye közönsége lelkesen megélejenzte s Holbay Lajos bizottsági tag indítványára elhatározta, hogy az alispán beszédét egész terjedelmében jegyzőkönyvbe iktatja.

A vármegye alispánja jelentése további részében előadja, hogy a tisztikarban Dávid János háznagy elhalálózása és Kossuth Gábor őrök nyugdíjazása folytán annyiban állt be változás, hogy az előbbi helyére Francziszcz Vilmos, az utóbbi helyére pedig Kossuth Lajos neveztetett ki.

Bejelenti továbbá, hogy a Vágzabályozási munkálatok vármegyénk területén már annyira előrehaladtak, hogy egy-két év mulva

a községek tetemes hasznára, teljesen befejezetenek.

Örvendetes eseményként jelentem — mondja a jelentés további részében, — hogy Szigethy Vilmos pénzügyigazgatótól vármegyénk végre megszabadult, amennyiben politikai és hivatali viselkedése miatt itt tarthatatlan helyzete lévén, innen elhelyeztetett.

A csendőrsörök szaporítására vonatkozólag előadja, hogy Pribóc és Neopál községekbe kért örsök felállítása a nagyméltóságú belügyminiszter ur által előjegyzésbe vétetett azon kijelentéssel, hogy a végrehajtás ideje az e célra szánt anyagi eszközök mérvétől tetetett függővé.

A znióvárjai képezdét illetőleg azon indítvánnyal lépett a vármegye közönsége elé, hogy a tanítóképző intézetnek Stubnyafürdőre leendő áthelyezése végett intézzen a vármegye közönsége felterjesztést a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszterhez.

A jelentés végén előadott indítványhoz hozzászóltak Klein Ferenc, ki Ruttkára és Bulyovszky Simon, ki Zniócn hagyandónak vélte a képezdét. A vármegye közönsége azonban, az alispán megokolása után, nagy lelkesültséggel Stubnyafürdő mellett döntött.

Árvaszéki elnökválasztás.

Az alispáni jelentés letárgyalása után következett az időközben megüresedett árvaszéki állás betöltése.

Köz tudomás szerint Keviczky István volt árvaszéki elnök a folyó évi február hó 20-án, egyrészt betegségére való hivatkozással, de másrészt — mint ő maga mondja — „a politikai helyzet mostani kialakulása is oly nyomtaszólag hatott lelkületemre, hogy közszolgálati munkaképességemet ezen reménytelen állapot is előreláthatólag nagyon megbénítaná“ — nyugdíjazását kérte.

Illó és opportunus dolog volt tehát, hogy az elnöki állás betöltésénél mindenekelőtt az a férfiú vétessék kombinációba, ki hazafias lelkületétől vezéreltetve, otthagya díszes állását akkor, midőn e szegény ország sorsa felett az abszolutizmus ragadozó madarai ultiék diadalmi tort.

A kijelölt bizottságba a főispán törvényből folyó jogánál fogva a maga részéről ifjabb Bulyovszky Simont, Cseréy Emilt és Váczy Gedeon főmérnököt nevezte ki, a közönség pedig képviselőtében Justh Kálmánt, Michnik Gyula és Rosza Jánost választotta be.

A bizottság rövid tanácskozás után — mely időre a közgyűlés felfüggesztetett — egyhangulag Keviczky István volt árvaszéki elnök személyében állapodott meg, ki a főispán, az ülés ujából megnyitása után, a hőzségek lelkes hozzájárulásával, megválasztott árvaszéki elnöknek jelentett ki.

Többi tárgyak.

Temes- és Sáros-, valamint Nyitra vármegyének átiratait, melyben az országgyűlési képviselőválasztások alkalmával tüötött nemzetiségi igazgatások megfélézése, illetve a tót nemzetiségi sajtó üzelmének ellensúlyozása érdekében teendő törvényhozási intézkedések megtétele végett feliratilag fordulnak a képviselőházhoz, a vármegye törvényhatósági bizottsága, dacára Vanovics János nemzetiségi ügyvéd felszólalásának, azon kijelentéssel vette tudomásul, hogy vármegyénk közönsége ugy a múltban, mint a jelenben is tudatában

fiai közt s ekkor kapta Bodor a jelenlegi Bodorfalvát.

Borczfalu. Nagykiterjedésű birtok volt, melyhez hozzátartozott a jelenlegi Pruna, Ruda, Mezőház s a Lesna terület. 1343-ban osztatott fel 3 részre, melyből 2/3 rész Beke-Seraphilnak, 1/3 része pedig prunai Andrásnak jutott. Régi neve az okmányok szerint Borczfalu volt.

Budis. A Vladár-család okmánygyűjteménye szerint, régi neve a határában fakadt ásványvízről, Büdösviz volt, melyből abreviáció folytán a szláv nyelvnek inkább megfelelő Budis lett.

Cseremosó. Régi neve Cseremosón s 1398-ban már juxcatassággal birt. A körmőci levéltár okmányai szerint is Cseremosón.

Divék. A turóci regisztrum 20. szakasza szerint régi alakja Gyvégh, a Vladár-féle okmánygyűjteményben pedig mint Délvégh szerepel, mert a megye déli részének legvégű közséje volt. A német községek ugyanis csak később keletkeztek. Az 1720-iki nemesi összeírásban is Devégh, majd villa de Divék néven szerepel.

Dubová A legelferditettebb alak a községek között. Helyes neve Dobozföld, mert IV. László királynak a comes Rech-Seraphil család részére adott adománylevelében is ekkép szerepel. A Regisztrum 46. szakasza szerint Doboz Lokaria fiának mondatik. A

chornakúti határló levélben is Dobozföldeként szerepel. Idők folyamán lett Dobva s végül teljesen átszlávosult Dubovóra.

Dvorec. Régi neve Kanapota, mely a Romzáló ivadék birtoka volt, melynek kihaltá után a koromi Kontsek család kapta donációkép. A Vladár okmánygyűjtemény szerint Kontsek = Kanatopaszék. Előfordul némely okmányokban Kontsekalva néven is. A szláv Dvorec elnevezés teljesen újabb keletű.

Felsőstubbya. Ezen községet a Gáy comerek alapították 1400. körül. Midőn a körmőciek elfoglalták Nova-Lehota nével ruházták fel, mely lassanként a német Obern-Lubenbe ment át.

Hadviga. Teljesen újabb keletű község, melynek a regisztrumban semmi nyoma sincs. A Vladár-féle okmánygyűjtemény szerint a Prónay Seraphin-féle birtoknak hátvégét képezvén, Hátvégnek, a Finis dorsalisnak neveztetett. Lehet, hogy első elnevezése innét ered.

Háy. Régi alakja 1281-ben Gay, villa Gay volt s a Gay comerek birták donációkép, később ismét possessio regalissá lön Gay, Ghay vagy Bay elnevezéssel.

Ivánkafalu A regisztrum 46. szakasza szerint régi neve Kysmayus, melyet csereképen IV. Béla adott Ramzolon fiának, Jánosnak. Ezen Jánosnak fia volt Ivanka, melytől később a község nevét vette.

(Vége következik.)

van a nemzetiségi káros és sok tekintetben véres irányú törekvéseinek, ezek ellen teljes erővel fog küzdeni, hogy a magyar állam-esszme törekvéseit diadalra juttassa.

Sopron szab. kir. város átiratát a sajtószabadságnak törvény útján való szabályozása, Kolozsvármegye átiratát az 1 éves borjúvágatásának tilalmazása ügyében, Pestpilisoltkiskun-, Kolozs- és Pozsonyvármegyék átiratát a vármegyei pénztárak és számvé-
ségek visszaállítása iránt, valamint a tárgysorozat 9., 10., 11., 12., 13., 14. pontjait a vármegyei közönsége egyszerűen tudomásul vette.

A közigazgatási és gyámhatósági szükségletekről, valamint az ezek fedezésére szolgáló bevételekről a jövő 1907. évre szóló költség-előirányzatot a vármegye közönsége, a számvé-
vősegi kirendeltség összeállításában elfogadta. Hasonlóképp elfogadta a vármegyei alapok 1907. évi előirányzatait is.

Nagyobb vita kerekedett a vármegyei közönség elnevezésének, a községi és hely-
nevekről szóló 1898. évi IV. t.-c. értelmében való megállapítása körül.

Alighogy az alispán befejezte érett megfontolással és nagy gondnal egybeállított elő-
terjesztését, felállt *Mudrony Pál*, aki ezuttal elütőleg a multakban tanusított higgadt és tárgyilagos bírálatitól, oly hangmodorban kezdett csevegni, mely a közgyűlés méltóságával összeegyeztethető nem lévén, elnöki rendreutasításban részestül.

Köhüt József ezuttal előre elkészített szónoklatot vágott ki s ugyancsak döngött az erőszakos magyarosítás ellen s végül Solferi-
novval fenyegetődzött.

Dula és Vanovits ügyvéd oly kifejezést impu-
tált az alispánnak, amit ő nem mondott, mert az alispán az idegen szót nem politikailag, csak nyelvtanilag használta. Ez tehát nem sült el.

Mindezen felszólalásokra az alispán reflek-
tált röviden és zamatosan, mely válasz minden magyar bizottsági tagot megnyugtatót s így az alispán által javasolt névváltoztatásokat nagy szótöbbséggel elfogadta a törvény-
hatósági bizottság.

A községi és körjegyzők fizetésének ki-
egészítése címén, az állampénztárból 1907. évre kiutalványozandó összegekről szóló kimu-
tatást elfogadta a vármegye közönsége és egyben elrendelte, hogy a kimutatás a vár-
megye hivatalos lapjában meghirdetessék.

Egyhangulag elhatározta a vármegye köz-
gyűlése, hogy a zóniváraljai járásbírósnak Stubnyafüredre leendő áthelyezése végett felir az igazságügyi kormányhoz.

A községi előirányzatok és számadások letárgyalása után, mint időközben beérkezett átirat tárgyalatott le Kassa város átiratát, melyben vármegyénk közönségét nagy fejede-
lmetünk hamvainak temetésére meghívja. Ebből kifolyólag elhatározta a vármegye közönsége, hogy a megye részéről *Justh Ferenc* főispán, *Beniczky Kálmán* alispán és *Zorkóczy Tivadar* főszolgabíró küldi ki a Budapest és Kassán megtartandó ünnepségekhez. A megye zászlóját pedig *Rakovszky Iván* tb. szolgabíróra bizza.

Mután több tárgya e közgyűlésnek nem volt, az elnök főispán a közgyűlést, a jelen volt bizottsági tagok lelkes éljenzése közt, bezárta.

Fali Ferenc Lajos röpiratának ismertetése.

Irta: X. Y.

I.

Fenti szerzőtől „Néhány szó a magyar nemzeti állam kiépítéséről és a nemzetiségi kérdés megoldásáról” cím alatt egy művecske jelent meg, melyet — ha mindenben, kivált ami a nemzetiségi kérdés megoldását illeti, nem is értünk vele egyet, — de annyi ügy-
szeretettel és hazafias lelkesedéssel van írva, hogy érdemesnek tartjuk olvasóink figyelmét a műre felhívni s egyuttal azt rövid kivonatban ismertetni.

Mint magából a röpirat címéből kitűnik, a művecske két részből áll; az első részben a szerző a magyar nemzeti állam kiépítésénél követendő elvekről értekezik, a második részben a nemzetiségi kérdés megoldását tárgyalja.

Az első részben szerző mindenekelőtt reá mutat a magyarság ősi hibáira, melyek utjába állanak a magyar faj előhaladásának s ezzel kapcsolatosan a magyar nemzeti állam kiépítésének. Ezek a hibák: a nembánomság, a nagyzási mánia, az urhatámság, az előítélet, a megbizhatatlanság, a könnyelműség és lustaság.

Mi többször tagadás benne, ezek a bűnök megvannak a magyar nemzet nagy részében, talán nagyobb mértékben, mint a nyugati kultúrnépeknél, de ezen a nevelés és a kultúra fejlődése sokat segíthet, azért sürgeti szerző mindjárt ezen hibák felsorolása után a népnevelés fejlesztését, sürgeti az országban a népoktatásnak ingyenessé való tételét és bizonyítja annak szükségességét, hogy a Felvidéken és az erdélyi részek nemzetiség lakta vidékein százával kell felállítani az állami elemi iskolákat.

Megemlékezik szerző az Amerikába való nagymérvű kivándorlásról és ebben a tekintetben úgy kormányintézkedéseket, mint társadalmi uton való segítséget kíván. Ezzel kapcsolatosan mondja: „Hassa át végtére is a szívünket az az örök igazság, hogy az összetartás, a szorgalom, a takarékoság és a népműveltségnek a fokozása az egyedüli eszköz, amely által nemzetek nagygyá, gazdaggá és politikailag is függetlenekké lehetnek.” Továbbá ezt írja: „Összetartás, munkaszeretet és takarékoság legyen hárs jelszavunk és becsüljünk meg minden embert annyira, amennyit produkál az emberiség és a társadalom javára.”

Tény az, hogy Magyarországon a munkás-
ságot és szorgalmat még nagyon kevésre becsülik. Áll pedig ez a szellemi munkára vonatkozólag még inkább, mint a fizikai munkára nézve.

Igy akárhányszor tapasztalhatjuk, hogy hivatalokban a szorgalmas tisztviselő a kevésbé szorgalmas szemben — gyakran megfoghatatlan okokból — háttérbe szorul. Nagy súlyt helyez szerző a munkásosztály nevelésére is és megkívánja a magyar társadalomtól, hogy becsülje meg a munkásosztályt, emelje fel magához és ne nézze le; oltsa beléje a haza iránt való törhetetlen szeretetet, ragaszkodást és egyuttal fordítson több figyelmet társadalmi életére és megélhetési viszonyaira is. Ennek a tételnek igazságát mi is aláírjuk minden fenntartás nélkül, mert tény

az, hogy a munkásosztály nevelésére ma gondot nem fordítunk, holott ezen osztályra fordított minden munka legbiztosabban teremni meg azt a gyümölcsöt, melyet a nemzet jövője függ.

Kívánja szerző az ipari munkásoknak betegség és halál esetére való kötelező biztosítását, egy modern ipartörvény alkotását, az elaggott ipari munkások felállítását megyei vagy kerületi menházak segélyezésével, továbbá intézkedést arra nézve, hogy az ipari és mezői napszámások gyermekei az állami elemi iskolákban — az egész ország területén — teljesen ingyenes oktatásban és tan-
szerekben részesüljenek.

Ilyen intézkedések mellett szerző reméli, hogy elejét vennék a nemzetközi szociáldemokrácia igazgatásainak. Ezekuttal a sajtótörvény küszöbön álló revíziójáról tétetik említés. Még pedig szerző a sajtótörvénynek csupán az államellenes igazgatásokra vonatkozó szakaszait tartja módosítandónak, amennyiben a törvényben ki lenne fejezendő, hogy az a magyar állampolgár, aki a sajtó útján, akár itthon, akár a külföldön a magyar nemzeti egység ellen igat vagy lázít, vagy a magyar hazát gyalázza, nem mint most államfogházzal, hanem mint közönséges gonosztervű bűrtönnel, vagy esetleg fegyházzal büntetettik. Megemlékezik aztán szerző a tervbe vett új választási törvényről is és pedig a magyar irni és olvasni tudást jelöli meg ő is feltétel gyanánt mindazokra nézve, kik szavazati jogukat gyakorolni akarják. Erdekés, hogy a műben az ipar- és kereskedelem fejlesztésére nézve foglaltatik. Hivatkozva Franciaország, Németország és Anglia példáira, melyek óriási gazdaságukat fejlett iparuknak és kereskedelmüknek köszönhetik, nálunk is az ipar- és kereskedelem fejlesztését egyik nemzeti főcélnek tekintsi s még egyrészt felhívja a hazai iparosokat és kereskedőket, hogy vállalkozásaikat a legbecstetesebb és legszolidabb alapokra fektessék s így igyekezzenek a hazai iparnak és kereskedelemnek megbízható jó hírnevet szerezni, addig másrészt a hazai közönséghez fordul és emlékezteti abbeli kötelességére, hogy cikkeit nem külföldön kell beszereznie s végre valahára szakitson azzal az ősi felfogással, hogy urasabb dolog külföldön vásárolni, mint belföldi kereskedőtől.

Azután az ország főnemeseihez fordul a szerző és felszólítja őket, hogy gazdaságukat, vagyonukat ipari vállalatokba fektessék. Kimutítja, mily nagyot segítenének a magyarosítás ügyén, ha nemzetiségi vidékeken gyárakat és ipartelepeket állítanak. Hazafias vezetés mellett a gyár- és ipartelep munkásai édes-keveset fognak hallgatni a nemzetiségi igaztókra, hanem kevés kivétellel — megbízható hívei lesznek a nykeretadó magyar urnak. A főnemesek voltak a magyarság vezérei, midőn ezt az országot elfoglalta. Ilő dolog, sőt kötelesség a főnemességre nézve, hogy a szerepét tovább folytassa és most, midőn az ország végleges meghódításáról és teljes magyarrá tételéről van szó, a vezetőst ne engedje mások kezébe, hanem egész szellemi és anyagi erővel közreműködök a magyarosítás nagy munkájában. Minden hazafias kézben levő gyár vagy ipartelep egy-egy gőcönhatja lenne a magyarosodásnak. De ott is, hol tiszta magyar lakosság van, sokat használna egy gyár vagy ipartelep. Minden-
esetre ez volna a leghatásosabb orvosság a

kivándorlás ellen és a szegényebb néposztálynak egy jó része szivesebben maradna itthon, ha megélhetése biztosítva van, mintsem idegen országban bizonytalan jövőnek nézzen elébe.

H I R E K.

Turócmegyei orvosi szövetség közgyűlése.

Az országos orvosi szövetség turócmegyei fiókja folyó hó 14-én tartotta Ruttkán rendezési közgyűlést, melyen a tagok szép számban jelentek meg. Dr. Szolárik Vilmos h. elnök üdvözlő a megjelent tagokat, a közgyűlést határozatképesnek nyilvánítván, ezt megnyitja.

Az elnök jelenti, hogy az aradvárosi és aradmegyei fiókszövetség indítványára f. hó 15-én rendkívüli országos közgyűlés fog Budapesten megtartatni, melynek tárgya lesz, állást foglalni a legközelebbi időben a képviselőházban tárgyalás alá kerülő ipari, gyári és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló törvényjavaslat egyes pontjai ellen, melyek az orvosokra nézve sérelmesek.

Tekintettel arra, hogy az idő rövidsége miatt szövetségünk ezen gyűlésre megbízottat nem küldhet már, határozata meg, hogy a turócmegyei fiókszövetség táviratilag üdvözölje az orsz. közgyűlést; kijelenti, hogy a mozgalomhoz csatlakozik és a törvényjavaslat következő módosítását ajánlja:

1. Önként jelentkező tag nem vehető fel a betegsegélyző- és balesetbiztosító pénztárba.

2. Nem vehető fel továbbá olyan alkalmazott vagy tisztviselő, akinek évi jövedelme az 1200 koronát felülmúlja.

Mint hogy az orvos díjazása a pénztár és az orvos közös megállapodása szerint határozatik meg, ott ahol megállapodás nem jöhet létre, az orvos köteles a miniszteri rendelettel, illetőleg törvényhatóságilag megállapított díjat követelni.

A szövetség elhatározza, hogy fülkéri mindkét választókerület országgyűlési képviselőjét, hassanak oda, hogy a törvényjavaslat tárgyalásánál az orvosokra nézve sérelmes pontok törvényerőre ne emelkedjenek és hogy sürgessék a községi és körorvosok fizetésének és illetményeinek rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

A tisztújítás egyhangú volt. Elnökké Dr. Lencső János, alelnökké Dr. Szolárik Vilmos, jegyzővé Dr. Haáz Simon és pénztárassá Dr. Brichta Arnold választották meg; választmányi tagokul pedig a fentvezetett tisztviselőkön kívül: Dr. Petrikovich János, Dr. Weinberger Mór és Dr. Androvich Sándor.

Az orvosi ügyrend tárgyalása idő hiánya miatt nem tárgyalhatatván, határozatba megy, hogy e célból lehetőleg még ezen év folyamán rendkívüli közgyűlés hívatik egybe Ruttkára, mely egy Dr. Szolárik, Dr. Brichta és Dr. Haázból álló háromtagú bizottság által szerkesztendő ügyrendet, mely előzőleg minden kartársnak megküldendő, tárgyalni fogja.

Dr. Androvich Sándornak a körorvosi fizetések rendes kiszolgáltatásának kieszközölését célzó indítványa egyhangulag elfogadtatik.

A jövő évi közgyűlés helyéül Stubnyafüredre jelöltetik ki.

A közgyűlésnek több tárgya nem lévén, elnök azt bekezesztette.

Kinevezés. Vármegyénk főispánja a mult közgyűlés alkalmával *Rakovszky Iván* és *Rakovszky István* végzett jogászokat tiszteletbeli szolgabírákká nevezte ki. Az új szolgabírák a szokásos esküt a vármegye színe előtt azonnal le is tették.

Vármegyénk alispánja a belügyminiszteriumban. A községi és körjegyzőségek, valamint az anyakönyvezetők körök beosztásait a magy. kir. belügyminiszter mielőbb rendezni óhajtván, e célból anketét hívott össze, melyre vármegyénk alispánját a folyó hó 19-ére szintén meghívta.

A magyar dalárda első szereplése. Kedves és kellemes meglepetésben részesítette vármegyénk alispánját nevenapja alkalmával az alig három hete megalakult magyar daloskör. A kaszinó helyiségében néhány igen sikerült énekszámot adott elő a férfiak, azután pedig *Láng Ernő* dr. kir. járásbíró köszöntötte fel az alispánt, mint a daloskör elnökét. Az alispán megemelt kezét mondván köszönetet a szíves megemlékezésért s a daloskör tagjait megvendégelte.

Áthelyezés és kinevezés. *Ruttkay Matuskovic* Jenő, mosóc-znői járási állatorvost a földmívelésügyi m. kir. miniszter szolgálattételre a pozsonyi kerületi felügyelőséghez osztotta be s helyébe járási állatorvossá *Daday Endrét* nevezte ki Stubnyafüredre.

Meghívó. A helybeli műkedvelő zenetársaság s a nemrég alakult férdfalosi kör f. hó 28-án, vasárnap házi hangversenyt rendez az állami iskolák tornatermében, melyre az érdeklődőket ez uton meghívja. Kezdeté d. u. 1/2 órákor, vége 1/2 órákor. Belépő díj 1 korona. Tanulóknak 20 fillér. Műsor: 1. *Mozart: G-moll zongoranagygyes.* Előadják: Moskóczi Margit, zongora; Perl János, hegedű; Boldis Dezső, mélyhegedű; Wunder József, cello. 2. *Kreutzer: Esti dal.* Előadja a daloskör. 3. *Mendelssohn: I. zongoranagygyes.* (Allegro vivace. Adagio. Allegro moderato.) Előadják u. a. mint az I. sz. 4. *Dürner: Viharban.* Előadja a daloskör. 5. *Strauss: Bövegér.* Egyveleg. Előadják: Moskóczi M., Boldis I., Petrás M., Wunder J., Martincsek K., Perl J., Boldis D. Külön meghívó nincs.

A fősorozás vármegyénkben. Néhány napra ismét hangosak lesznek az utcák, a vidékről beözönöl, katonasor alá kerülő fiatalok lármajától. Ugyanis holnap kezdődik járásunkban az 1906. évi fősorozás és tart hétfőn és kedden. Itteni működésének befejezése után a sorozó-bizottság Stubnyafüredre megy, hol munkálkodását 25-én kezdi meg. Most is, mint a multban, rendkívül nagy lesz a távollevő hadkötelesek száma.

A F. M. K. E. köszönete. A F. M. K. E. csorbatói közgyűlése, amint azt annak idején megtört, őszinte sajnálattal fogadta el Thuróczy Vilmos v. b. t. cs. és kir. kamarásnak az egyesület elnökségéről való lemondását és őt, a F. M. K. E. erkölcsi és anyagi felvirágoztatása körül nyolc éven át szerzett elévülhetetlen érdemeinek a közgyűlés jegyzőkönyvében való megörökítésével, elismerésével, tiszteletének és hálájának kifejezésül, az egyesület örökös tiszteletbeli elnökének megválasztotta. A közgyűlés ezen határozatát Gyűrky Géza dr. ügyvezető alelnök vezetésével küldöttésg adta tudtára a bucsuzó

elnöknek nyitraivánkai kastélyában. Thuróczy Vilmos kijelentette, hogy közpályája hosszu éveinek legkellemesebb emlékei közé fogja sorozni azt a nyolc évet, melyet az egyesület vezetésében eltöltött és bárha az elnöki tisztségről le is mondott, mint az egyesület tagja, továbbra is lelkes munkása lesz a magyar művelődés terjesztésének.

A helybeli népkönyvtár, amely az állami iskolák épületében nemrég megnyitott, már is nagy lendületnek indult. Mint értesülünk, már több mint 100 olvasója van. Reméljük, hogy a magyar közönség minden rétege örömmel fogja megragadni az alkalmat, hogy a műveltség terjesztésének ezen dus forrását, amely amellet mindenkinek ingyen áll rendelkezésére, minél bővebben kimerítse. A könyveket a vezetőség a legnagyobb gondal állította össze, gondoskodván róla, hogy az irodalomnak ugyszólván minden ága képviselve legyen. Az összes könyvek ujak s igen izéles és tartós, egyforma kötéstek. A könyvtárt *Boldis Ignác* és *Demeter József* rendezték be. Demeter könyvtáros, polg. isk. tanár a nagyközönség óhajainak minden alkalommal lektelelő szívesseggel s fáradságtalanul tesz eleget. Az olvasóközönség részére nagyobb kényelem céljából nyomtatott könyvjegyzék áll rendelkezésre, melyet szintén mindenki ingyen kap meg. Könyvtári órák: szerdán délután 1—3, vasárnap délután 2—3 óráig.

Munkáshalál. A helybeli köolajfinomítógyárban csütörtök este 8 órákor *Darula András* munkás saját vigyázatlansága folytán benzingázmergének esett áldozatul. Darula a benzinrektifikáció helyiségében volt elfoglalva, ahol a gázcsapot kinyitotta a nélkül, hogy a levezető csapokat is kinyitotta volna, minek következtében a benzín kiömlött s a helyiségben összegyűlt. Darula valószínűleg elaludhatott a padon, hogy ezt nem vette észre, a benzingázok elkábitották. *Perl János* vegyész, a gyár igazgatójának fia észrevette, hogy a benzín kiömlött s be akarva csukni a gőzcsapot, belebotlott a földön elterülő munkásba, kit saját élete veszélyeztetésével kihozott a friss levegőre, de az élesztés kísérletének hiábavalóknak bizonyultak s az időközben odaérkező orvos a bekövetkezett halált konstátálta. A vizsgálat folyik.

Alapszabálymegerősítés. Annak idején hirt adtuk arról, hogy Trstenán néhány buzgó uriember fáradozásának sikerült létrehozni a műkedvelői kört. Most, amint benntunket értesítenek — a műkedvelői kör alapszabályait a m. kir. belügyminiszter folyó évi 75971. számú rendeletével jóváhagyta.

Tolvajok mindenütt. Zníói levelezőkönyv irja, hogy *Hruz János* zníói lakos szobájából *Kapuzsta Pálné* 52 éves csavargónő 14 kor. készpénzt emelt el. A tottest még aznap letartóztatta a csendőrség. Jahodnikon pedig *Feja András* 18 éves suhanc lopta meg *Szirány Pál* és *Haluska István* s a lopott tárgyakon oleső pénzért tuladott. A jómadár szintén hurokra került.

Rendtelenség a tót könyvnyomdában. A tót könyvnyomda részvénytársaság igazgatósága nem régen azt vette észre, hogy a nyomda ügyvezetése körül nincs minden rendben. Ennek folytán a tót igazgató, *Lichárd Milánt* megszüntette. Ekkor kisült, hogy a számadásokban mintegy 20 ezer korona hiány mutatkozik. *Dula Máté*, az intézet ügyésze,

rögtön számadást perrel támadta meg az időközben elbocsájtott igazgatót, ki a tárgyalás alkalmával kijelentette, hogy a hiányzó összeget kész megtéríteni. Ehhez az esethez fűzhetnénk kommentárokat, minőket a nemzeti-ségi laposkák szoktak minden egyes esethez, valahányszor egy magyar tisztviselő téved bűnös utra. Természetesen ilyenkor rossz-akaratu általánosítás el nem marad!

Tűz. Józsefgőzfűrészen a fűrésztelepen a gépház mellett tűz támadt. A kovácsműhely és a tisztviselő lakások a tűz martalécai lettek. A gyorsan ott termett tűzoltóság önfeláldozó munkájának köszönhető, hogy az egész fűrésztelep nem égett le.

Osak egy virágzását. Ezzel a kéréssel fordul százezerhez a tüdőbetegek szanatoriuma országos egyesületének vezetősége. Ha minden sirra csak egy szál virággal kevesebbet tesznek s egy méccsel kevesebbet égetnek, ezzel ezer meg ezer élőhalottnak, tuberkulózisban szenvedőnek életét lehet megmenteni. Ez a tartalma annak a fölhívásnak, melyet a tüdőbeteg-szanatorium egyesületének vezetősége gróf Zichy Gyulához, a pécsi egyházmegye püspökéhez küldött s melynek a vezetőség kéri a püspököt, határozta el, hogy Mindszentek és halottak napján a temetőkben közigyűjtést rendezzenek a tüdővészesek javára. A felhívás szerint a temetők bejáratánál résztűstököt kellene felállítani s azokat a közönség tájékoztatására felirásokkal ellátni. Ezekbe dobná aztán kiki az élőhalottnak szánt filléreit. Az oszme oly szép, hogy ajánlásra nem szorul.

Munkás-szerencsétlenség. A rutikai csendőrörnek a járási főszolgabírói hivatalhoz érkezett jelentése szerint ismét egy munkás lett áldozata saját vigyázatlanságának. A múlt szombaton történt, hogy a Sobek-féle mésztelepen Matias Ferdinánd Krudevics József napszámossal robbantási munkákat végeztet; a mésztelephez közel fekvő anyag hiányában, Matias egy már elhelyezett dinamitpatront robbantott fel, de oly szerencsétlenül, hogy a robbanás ereje a szerencsétlen munkást is darabokra szakgatta. Ugy látszik, a gyújtókanóc volt oly rövid, hogy a beégés ideje alatt a szerencsétlen embernek az elmenekülésre ideje nem volt. Miután a csendőrör jelentése szerint csak vigyázatlanság esete forog fenn, a hatóság a szokásos temetési engedélyt megadta.

Kohl Medárd püspök Nagyszombatban. Nagyszombati levelezőnk írja a következőket: Kohl Medárd püspök a folyó hó 18-án városunkba érkezett. Az állomáson szákakra menő közbizony fogadta a népszerű püspököt, ki a vasutról a feldiszített utcákon keresztül egyenesen a jezsuiták templomába ment, hol egyházi szertartást végzett. A következő nap pedig fényes segédlettel a bérmálás szentségét osztotta ki 1500 hívő közt és megszentelte a gazdasági egyesület zászlaját.

A Magyar Hirlap új korszaka. Az egész sajtó osztatlan és szinte páratlan rokonszenyvel fogadta azt a változást, ami a „Magyar Hirlap” életében most új korszakot jelent. Márkus Miksa azzal, hogy nemcsak szerkesztője maradt, hanem tulajdonosa is lett a lapnak, csak gazdagodott abbéli erejében, hogy teljes önállósággal és függetlenséggel szolgálja a nagyközönség érdekeit s mindaz, ami

hazafias, nemzeti, igaz ügy. Irányelvében, lényegében, tiszta és értékes törekvéseiben természetesen a régi maradt a „Magyar Hirlap.” Izzó hazafisága talizmánya. A magyar érdekek vezetik minden küzdelmében. Am az új korszak útdító, erősítő hatása a lelkesedés új forrásait nyitja meg mindazok számára, akik az új tulajdonost, a jól ismert és nagybecsült régi szerkesztőt odaadó, lelkes munkájokkal támogatják. A „Magyar Hirlap” a magyar nemzet biztos és állandó boldogulását az egészséges demokratizmus fejlesztésében s erősítésében látja: ezért harcol tehát. Politikája erős nemzeti, benne van programjában minden, ami hazafias érdek. Mint érdekes, tartalmas, változatos, rovatokban gazdag, kitűnően értesült lap: pártját ritkítja a „Magyar Hirlap.” Van néhány vidám rovata is, amely mind csupa ötlet. Munkálársai elsőrangú írók és hirlapírók. A napi események legérdekesebbjeiről szinte hihetetlen gyorsasággal közöl illusztrációkat a „Magyar Hirlap.” Szerkesztői üzeneteiben minden előfizetőjének rendelkezésére áll felvilágosítással s tanácsal. Aki a „Magyar Hirlap”-ra előfizet, az minden hónapban teljesen ingyen kap egy pompás, érdekes regénykötetet. De a jövő 1907. évben új, nagyszerű meglepetést készít elő a „Magyar Hirlap” az előfizetőinek. A lap szerkesztősége és kiadóhivatala november elsejétől kezdve V., Báthory-utca 3. Addig V., Honvéd-utca 10. Előfizetői árak: Egész évre 28 korona. Fél évre 14 korona. Negyed évre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.

Tisztelt olvasóink! Bizonyára szívesen fognak megismerkedni a „Scott-féle Emulsió”-val, mely általánosan ismert háziszer, vagyis csukamájolaj, csak hogy az utóbbit teljesen jó izt és igen könnyen emészthető formában nyújtja. Gyermeknek különös előszeretettel veszik be a „Scott-féle Emulsió”-t, mert jól ilzik. Kapható a gyógyszerárakban.

ISKOLAI ÜGYEK.

Hivatalos rész.

Körrendelet a vármegye valamennyi tanítóházhoz.

Az egész nemzet feszült érdeklődéssel tekint a legközelebbi napok nagy eseményei elé, mikor II. Rákóczi Ferenc fejedelemünk 200 évi hosszú száműzetés után ismét magyar földet ér.

A hamvak méltó fogadását illetőleg az egész nemzet körében dicséretes fölbuzdulás észlelhető, mely e nagyjelentőségű eseményt mindenütt értéke szerint mérlegelvé, dicséretes jelenségekben jut kifejezésre. A kormány, valamint az egyes társadalmi körök valóságos versenyre keltek egymással, hogy az a nap, mely II. Rákóczi Ferenc hamvainak hazahozatalával történelmünkben nagy-jelentőségű sarkpontot képezend, már most is minél fényesebb, ünnepélyesebb s ugy a fejedelem nagy emlékéhez is minél méltóbb legyen. Az egész ország ünnepre készül. Nagyszabású, fényes és benső ünnepre, mely egyrészt teljes elégtételt nyújtand a nagy fejedelem sokáig meghurcolt emlékének, másrészt az egész nemzet hódolatát szimbolizálja azon eszmék iránt, melyekért mindig csak a

haza érdekében, saját személyét illetőleg pedig mindig a legtisztább önzetlenséggel küzdött.

Legnagyobb szabadságharcunk e legnagyobb alakja, kinek hazaszereteténél csak önfeláldozása volt nagyobb, kétségkívül meg is érdemli a tisztelet ilyen megnyilvánulását, de megérdemli azt is, hogy ennek bemutatásában a nemzet mint osztatlan egész jelentkezék. Nagy emlékeknek megfelelően a hódolatnak is nagyoknak kell lennie. Innen hiányoznunk nekünk sem szabad. A haza jövődől polgársága a mi kezünkben van, teljes tudatában lehetünk tehát a feladatnak, mely e terén reánk vár.

Ezt elmulasztani lelkiismeretlenség volna.

E körvelemmel azért külön is fölhívom a vármegye minden tanítóját, hogy a nagy fejedelem hamvainak temetése napján, folyó hó 29-én délelőtt iskolájuk összes növendékeivel Rákóczi-ünnepélyt tartsanak. Közölöm továbbá, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter **azt is elrendelte, hogy azzap a tanítás minden iskolában szüntesse.**

Az ünnepélyen elmondandó beszéd Rákóczi szabadságharcának kimerítő ismertetése keretében terjeszkedjék ki Rákóczi jellemének megajzolására, kiemelve lángoló hazaszeretetét nemzete iránt, melynek érdekében mindenét föláldozni minden percben kész volt s melynek ügyétől semmiféle armány, csel megvesztegetési kísérlet nem volt képes őt eltántorítani. A nap fontosságának, jelentőségének méltatása mellett kiemelendő királyunk öfélése nemes rendelkezése, mellyel a hamvak hazahozatala iránt intézkedett.

Mindöz a gyermekek felfogásához mért, könnyed módon, inkább a történelmi képek ügyes csoportosításával kezelendő ügy, hogy az igazán lélekemelő hatással legyen s az ünnep emlékezetességét biztosítsa.

A vármegye tanítóóságának jó érzésében bízva, hiszem, hogy meghajlik Rákóczi soha el nem évtülhető érdemeinek parancsa előtt s igaz örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy tanítványaiakkal az ünnepek sorába álljasson. Hiszem, hogy társadalmunk e téren észlelhető nemes versenyében elmaradni nem akarnak.

A nemzet nagyjai iránt már fölkelte tisztelet élesztgetése egyébként is olyan kötelesség, mit a hivatott tanító elmulasztani soha sem szokott; hogy pedig Rákóczi Ferenc emlékezetének méltó ünnepléssel fogunk adózni, azt annál inkább remélhetem, mert feléje nemcsak a magyar, hanem minden művelt nemzet a legnagyobb tisztelettel tekint.

Az iskolai ünnepélyek lefolyásáról minden iskola vezető tanítójától közvetlenül hozzám intézendő jelentéseket várok.

Turócszentmárton, 1906. október 19.

Dr. Künsztler Károly,
kir. tanfelügyelő.

1759. sz.
1906.

Turócvármegye összes állami és felekezeti iskolai hatóságokhoz intézett rendelet.

Önagyméltósága a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter **azt is elrendelte, hogy az év 1906. évi 3846. eln. számú magas rendeletével halhatatlan emléktűt II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társai hamvainak hazahozatala napját, az iskolákra nézve**

is unneppé emelni, Rákóczi elövívhetetlen hazafiai érdemeinek a tanuló ifjuság előtt leendő megismerletésére felhasználni és ezzel nemzetünk egyik legnagyobb és legdicőségibb alakjának emléke iránt minden hazafi által érzett kegyeletet és tisztelőtet a nemzet tanuló-ifjuságának fogékony lelkébe ojtani és maradóvá tenni óhajlja; miért is elrendelte, hogy a Kassán megtartandó nemzeti Ünnepp napján Magyarország összes iskoláiban a tanítás szüneteljen, ahelyett pedig az napon a „Rákóczi-ünnepély“ megtartassék, melyen az ifjuság előtt részletesen ismertessék és méltassák II. Rákóczi Ferenc érdemeit, egyszersmind az ifjuságot nemzetünk nagyjai iránt kegyeletre buzdítsák — és ekként hazafias érzelmeikben erősíteni törekedjenek.

Turócszentmárton, 1906. évi október 17-én.

Dr. Künszter, s. k.
kir. tanfelügyelő.

A Scott-féle Emulsió

minőségében mindig egyforma, mert előállításához mindig a pénzzel, ügyességgel és gondnal megszerzhető legjobb anyagok használatának. A Scott-féle Emulsió készítésénél kizárólag a legfinomabb norvégiai gyöcsukamájolaj lesz feldolgozva és így a többi alkotórész is mindig csak elsőrendű minőségű. Ennek tulajdonítható, hogy a Scott-féle Emulsió rendkívül táp- és győgyerejét az orvos urak is méltatják s ez gyermekeknek és felnőtteknek, valamint a győngyesség minden elképzelhető eseteiben, mint kitűnő tápszert oly gyakran rendeltek. A Scott-féle Emulsió hatásának erejében messze felülmúlja a közönséges csukamájolaját.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hátnagy csukahalal vivő halász“ védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levelelvél beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerár“
BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCA 34.50.

Egy eredeti üveg ára: 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

KÖZGAZDASÁG.

Az állategészségügy állapota. A törvényhatósági állatorvos jelentése szerint várme-gyénkemben az állategészségügy az elmúlt szeptember hóban elég kedvező volt. *Sertés-orbánc* járványszerűleg csak Ruttkán lépett fel, míg ellenben Tótróna, Háj és Mosóc községek a járvány megszűnte miatt, a törvényes zár alól feloldattak. *Rühkór* ragadós állati betegség Draskódlonján állapított meg 1 lovon és Turánban 588 darab juhon. Az ez irányban megejtett vizsgálat kiderítette, hogy a ragályos állatbetegség Losonc és Rimaszomban vásárolt juhokkal hurokoltatott be. A megtartott állatvásárokon igen sikerteltek voltak. *Szucsányba* felhajtott 1055 darab szarvasmarha és 23 darab ló. Ebből eladatott 369 darab szarvasmarha és 7 darab ló, *Turócszentmártonban* felhajtott 1002 darab szarvasmarha és 17 darab ló. Ebből eladatott 432 darab szarvasmarha és 7 darab ló. *Mosócban* felhajtott 15 darab szarvasmarha és 300 darab vegyes sertés. Eladásra került 2 darab szarvasmarha és 80 darab sertés. Az árak ugy a szarvasmarha, mint a sertéseknél magasak voltak. A szarvasmarha átlagos élősuly ára 84 kor. Vasuton külföldre szállított 45 darab vágni való juh. Érkezett 6 darab luksuszlő. Bel-földi forgalomba vasutra adarott 1 darab tenyészbika és 92 darab igás ökrör.

Értosítés. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara értesíti azon iparos cégeket, a melyek az utazócsapatok részére az 1907-ben szükséges anyagok és iparcikkek szállására hirdett pályázaton részt venni szándékoznak, hogy a közös hadügyminiszter un elrendelte, hogy az árlejéti hirdetmény 8., illetve

Butorozott szoba

kiadó.

Cim a kiadóhivatalban.

Pontoság! Leikfigyelősség! Saját érdekében hírdessen kizárólag LEOPOLD GYULA hirdetői Irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 napra kizárólagos kövétel! ✪

Requiny-féle
római vértisztító-szörp
páratlan szer minden borbajnál, bujakórnál, Várbőségben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjavító és vértisztító.
Nagy üveg 3 kor. 3 üveget 9 kor. utánvétellel küld:
REQUINY ATTILA gyógyszerész.
Budapest, VII., Kúli-ó Kerepesi ut 24.
A híres RÁKÓCZI BYOMORKESERŐ egyedül készítője.
Érdekes prospektus ingyen!

KÉSMÁRKI
LENVÁSZON
DAMÁST.
áruk csak akkor valódiak,
VALÓDI SZEPPESSÉGI
VEDŐ
EGY
ECHT ZIPSER
ha ezen védjeggyel vannak ellátva

VÉRSZEGÉNYSEG, ETVÁGYTALANSÁG, IDEGESSEG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 8.20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárban, Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvin-tér.
A legjobb órákat
legszolidabb és legváltozatosabb ékezerkeket, úgy közepesért, mint **RÉSZLETFIZETÉSRE**
szigoruan szabott árakon szállítja Magyarország e nemben első és legnagyobb üzlete
BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-árás
SZEGEDEN.
Arjegyék 2000 kappal ingyen és bérmentve.

TUDÓBAJOSOKNAK
és mindenkinek, aki hőg, rekedt, pártatlan szolgálatot tesz a
Halapi-féle hársfamezszörp
Miniatüveget 8 koronért küld
APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÜT 64.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

A világot bámulatba ejti a
Hammond
irógép.
Kizárólagos elárusítók:
FARAGÓ TESTVÉREK
Budapest, V., Arany János-u. 8.
Kérjen mindenki prospektust!

Szappó, majfolt, pattanás, mibeszor, ráncok eltűnnek az arczól a valódi angol
valódi bekenő átal.
Egy üveg ára 2 korona.
Hossz ugorokassáppan 1 k, puder 1.20 k.
Főosztály: **BALASSA KORNÉL** gyógyszerész
dési hely: Bpest, Andrásy-ut 47.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
SCHULLER FERENCZ
ujnonnan berendezett elsőrangú éttermeiben
Budapest, VI., Andrásy-ut 39.
mert ott jó magyar konyha, valódi tiszta borok és pontos kiszolgálás van

KATZER -féle részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb. 1/4 millió reálérvény-ját ház), 45, 46, és Uj-utca 43. tőke:
Katzert szórmeárul az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS
SZERENCSEJE
NAGY
VÁSÁROLJON CSAK
KISS-FÉLE
SZERENCSE-SORSJEGYET
KISS KÁROLY ÉS TÁRSA
BUDAPEST KOSSUTH L. U. 13

BABYMIRA-CRÉM
legjobb szer kitéteak, ótvár, ráncok, feldörzseilt és kipállott bőr gyógyítására.
Egyedül készítő:
BRODJOVIN H. gyógyszer. ZÁGRÁB
5 doboz ára bér. 8 K 20 f., 10 doboz 5 K 80 f.
A BREZDAI MOTORGYÁR
részvénytársaság
benzin-, gáz-, szilvágó-motorai és benzín lokomobillai szakkörökben elismert legjobbak és összes gyártmányok késsé.
Vezető-igazgató: **GELLÉRT IGNÁC** és Tea
Budapest, VI., Torda-körút 41.
Prospektus ingyen.

Pacific
TOJÁS
KÉSZÍTMÉNY
tojás sárgája helyett használandó a süttek és főzöndék.
NAGY MEGTARTÁS.
Kapható minden élelmiszerüzletben és drogeriákban. Készítő:
STROBENTZ TESTVÉREK, R. F.
vagyószéru gyára, BUDAPEST.

„Zsorna“-féle
NEPELEJTS védjeggyű férfi — nyakkendő, kitűnő
magyar Ipari
PÁRIS Szálloda
Szállodás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 26. sz.
100 szoba 2.90 K-tól felfelé, kizárólagos-nyál és világhírű ligetálatl együtt. Fürők, elegáns kávéház, étterem, Villamosvasu-t megállóhely az első pályaudvarok és háza től.

10. pontjában említett részletes szállítási feltételek, árlejtsi minták és ajánlati tárgyalási jegyzőkönyv a budapesti 7. sz. cs. és kir. utász zászlóaljnak is megküldessenek; az érdekeltek tehát a szállítási feltételek, árlejtsi minták és ajánlati tárgyalási jegyzőkönyv megtekintését, illetőleg az utóbinak aláírásával és pecsétjükkal való ellátását most már a budapesti 7. sz. cs. és kir. utász zászlóaljnál eszközölhetik.

Új rakodási idő a kassa-oderbergi vasutnál. A kereskedelmi miniszter engedélye folytán a vasuti üzletszabályzat 69. szakasza 7. pontja alapján a kassa-oderbergi vasut összes teherkoosijainak be- és kirakására néve megállapított díjszabályszerű rakodási idejét ez év végéig 9 nappali órára szállította le.

Gabonádrak:

Budapesten: buza	14:05—15:35
rozsa	12:45—12:85
árpa	12:20—13:30
zab	14:—14:70
tengeri	13:30—13:40

Szezedrak:

Budapesten: nyers szesz	141:50—142:—
finomított	143:50—145:—

Szerkesztésért felelős: **Dogovich Titus.**
Kiadótulajdonos: **Moskóczy Ferencné.**

Azon hölgyeknek és uraknak, kik a ruhaneműn takarékoskodni akarnak, figyelmébe ajánlom ujonan berendezett műfestődémet.

Festek mindennemű férfi és női ruhaneműt gyapju, posztó, pamut, szövet, selyem, batiszt stb. kelmékből; továbbá szármeárut, mint bunda, sapka, boa stb., tetszés szerinti színekben, szépen, gyorsan, tartósan és olcsó áron. Különösen előnyös, hogy a ruha szétfejítése felesleges.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

LILGE MILÁN

műfestő
Turócszentmárton.

Óh jaji!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség, és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” gyógyszerár, Budapest

VI., Váci-körút 17.

Kapható Turócszentmártonban
Toperczer Sándor
gyógyszerárában.

Eljén!

EGGER mellpasztilla hamar meggyógyított!

TÉLI MENETREND

A magyar királyi államvasutakon:

(Érvényes 1906. évi október hó 1-től kezdve.)

Budapest—Turócszentmárton:				Turócszentmárton—Budapest:			
Gyv. ind.	délután 3:30,	érk. este	10:21	Gyv. ind.	reggel 6:08,	érk. délután	12:40
Szv. "	délelőtt 9:35,	" este	7:52	Szv. "	8:42,	" este	7:00
Gyv. "	reggel 7:10,	" délután	1:38	Gyv. "	délután 2:54,	" "	9:10
Vv. "	éjjel 11:10,	" délelőtt	11:41	Vv. "	4:57,	" reggel	5:20
Szv. "	délután 5:35,	" reggel	4:18	Szv. "	este 11:35,	" délelőtt	9:45
Vv. Jánoshegyről ind. reg. 5:07, é. reg. 7:46				Turócsztmártonból i. d. u. 12:06, é. d. u. 3:27			

Turócszentmárton—Ruttká:				Ruttká—Turócszentmárton:			
Gyv. ind.	délután 1:39,	érk. délután	1:47	Gyv. ind.	délután 2:45,	érk. délután	2:53
Szv. "	este 7:54,	" este	8:03	Szv. "	reggel 8:30,	" reggel	8:40
Gyv. "	" 10:22,	" "	10:30	Gyv. "	" 5:59,	" "	6:07
Szv. "	reggel 4:20,	" reggel	4:30	Szv. "	este 11:22,	" este	11:30
Vv. "	7:47,	" "	8:06	Vv. "	délután 4:45,	" délután	4:56
Vv. "	délelőtt 11:42,	" délelőtt	11:53	Vv. "	délelőtt 11:16,	" "	12:06

Budapest ny. p. u.—Zsolna:				Zsolna—Budapest ny. p. u.:			
Gyv. ind.	reggel 7:20,	érk. délután	1:33	Gyv. ind.	éjjel 3:46,	érk. reggel	9:25
Szv. "	7:45,	" este	8:30	Szv. "	reggel 7:11,	" este	5:55
Gyv. "	este 6:55,	" éjjel	12:24	Gyv. "	délután 3:14,	" "	9:15
Szv. "	" 10:30,	" reggel	7:20	Szv. "	este 9:45,	" reggel	6:35

A os. és kir. szab. Kassa-Oderbergi vasutakon:

Kassa—Ruttká:				Ruttká—Kassa.			
Szv. ind.	reggel 5:45,	érk. délután	12:14	Szv. ind.	reggel 4:56,	érk. délelőtt	11:55
Szv. "	" " 2:11,	" "	2:11	Szv. "	" " 8:35,	" délután	4:40
Gyv. "	délután 12:35,	" "	5:35	Gyv. "	délután 12:20,	" "	4:55
Szv. "	" " 12:43,	" este	8:13	Szv. "	" " 2:30,	" este	8:47
Szv. "	" " 3:48,	" "	10:52	Szv. "	" " 4:22,	" éjjel	11:35

Ruttká—Zsolna:				Zsolna—Ruttká:			
Szv. ind.	reggel 6:30,	érk. reggel	6:58	Szv. ind.	reggel 4:20,	érk. reggel	4:46
Szv. "	délután 12:35,	" délután	1:05	Szv. "	" " 7:40,	" délelőtt	8:10
Szv. "	" " 2:21,	" "	2:46	Gyv. "	délelőtt 11:54,	" délután	12:16
Gyv. "	" " 5:42,	" este	6:04	Szv. "	délután 1:55,	" "	2:20
Szv. "	este 8:33,	" "	9:00	Szv. "	" " 3:34,	" "	4:02
Szv. "	éjjel 11:08,	" éjjel	11:35	Szv. "	este 9:20,	" este	9:50

Közvetlen vonatösszeköttetés

Berlin—Budapest között, Ruttkán át.

Naponta	4:39	indul	Berlin	érkezik	11:22
"	10:05	"	Breslau	"	5:56
"	1:12	"	Oderberg	"	2:57
"	5:59	"	Ruttká	"	10:30
"	12:40	érk.	Budapest k. p. u.	indul	3:30

Közvetlen gyorsvonati összeköttetés

a magyar királyi államvasutak és az azon uton tullekvő csatlakozó vasutak alatt megnevezett állomásai között

7.10	3.30	i. Budapest k. p. u. é.	12.40	9.10	7.20	6.55	i. Budapest ny. p. u. é.	9.25	9.45
1:47	10.30	é. Ruttká	i. 5.59	2.45	1.33	12.24	é. Zsolna	i. 3.46	3.14
—	5.56	" Breslau	" 10.05	5.06	10.35	5.56	" Breslau	" 10.05	6.10
—	11.22,	Berlin (Fridrstr.)	" 4:39	11.31	5.36	11.22	" Berlin (Fridrstr.)	" 4.39	11.31

